



## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

לפני כבוד השופטת מיכל בר

התובע:

שלום יהב

נגד

הנתבעים:

1. אבי קליימן
2. שולמית קליימן
3. קליימן מטאור בע"מ
4. אחוזת חלקה 182/5 בגוש 6194 בעמ

### החלטה

1. בהתאם להסכמת הצדדים, אשר ניתנה בדיון שהתקיים לפניי ביום 9.1.25, אכריע להלן בעילת התביעה בגין לשון הרע ובשאלת סמכותו העניינית של בית משפט זה לדון בסעד לצו עשה אשר התבקש בכתב התביעה, וזאת על בסיס החומר המצוי בתיק וסיכומי הצדדים בכתב.

### רקע ותמצית טענות הצדדים

2. הצדדים הינם בעלי יחידות במבנה מסחרי הרשום כבית משותף. בבעלות התובע יחידות 3 ו-4, בהן הוא מנהל את עסקו (להלן: **העסק**). הנתבעים 1-3 הינם הבעלים של יחידה 1, הנתבעים 1 ו-2 הינם הבעלים של יחידה 2 והנתבעת 4 הינה הבעלים של יחידה 5.
3. בכתב התביעה עותר התובע להורות לנתבעים להסיג את הגג המשופע שמעל יחידות 1 ו-2, כך שמי הגשמים המטפטפים עליו לא יתנקזו עוד לשטח הגג שמעל יחידות 3 ו-4 ולמרזב המשמש את שני הגגות, על מנת למנוע חדירת מים ליחידה של התובע (להלן: **צו העשה**). כן עתר התובע לחיוב הנתבעים לפצותו בסך של 20,000 ₪ בגין עוגמת הנפש שסבל בגין חדירת המים.
4. נוסף לאמור לעיל, התובע עותר לחייב את הנתבע 1 להסיר פרסום כוזב שביצע בגוגל ולחייבו לפצות את התובע בגין הפרסום בסך של 80,000 ₪, בעקבות דירוג של כוכב אחד שנתן הנתבע 1 (להלן: **הנתבע**) לעסקו של התובע בגוגל, וזאת לטענת התובע שלא בעקבות קבלת שירות אלא על רקע הפסד בהליך משפטי אשר התנהל בין הצדדים.



## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

1 בכתב ההגנה הכחישו הנתבעים קיומן של נזילות מהגג שמעל יחידות 1 ו- 2 ליחידות שבבעלות  
2 התובע, כמו גם את זכותו של התובע לדרוש את הסגת הגג וכן את סמכותו של בית המשפט לדון  
3 בתביעה זו, הואיל והסמכות הייחודית מסורה למפקח על המקרקעין.  
4

5 6. ביחס לעילת התביעה בגין פרסום לשון הרע, הכחיש הנתבע כי מדובר בפרסום לשון הרע. הנתבע  
6 הבהיר, כי לא קיבל כל פניה מהתובע בעניין טרם הגשת התביעה, וכי הסיר את הדירוג מיד לאחר  
7 קבלת התביעה, אולם טען כי מדובר בפרסום סביר ומידתי אשר נעשה בתום לב על סמך היכרותו  
8 האישית עם בית העסק והתובע, כאשר להשקפתו מדובר במי שאינו מקיים פסקי דין. הנתבע טען  
9 עוד, כי עומדות לו הגנות הקבועות בחוק.  
10

11 7. מטעם התובע הוגש תצהיר עדות ראשית שלו, ומטעם הנתבעים הוגש תצהיר עדות ראשית של  
12 הנתבע. בתצהיריהם חוזרים הצדדים על טיעוניהם בכתבי הטענות.  
13

14 8. הצדדים הגישו סיכומים בכתב לגבי העילה של לשון הרע ובשאלת הסמכות העניינית לדון בצו עשה  
15 לגבי הגג.  
16

### התביעה לפיצוי בגין לשון הרע

17  
18 9. עסקו של התובע פורסם בגוגל וככזה פתוח לביקורות ולדירוג. במועד כלשהו נתן הנתבע דירוג  
19 של כוכב 1 מתוך 5. בגין כך, הגיש התובע כנגדו את התביעה דנן לפי חוק איסור לשון הרע,  
20 תשכ"ה-1965 (להלן: **החוק**) לפיצוי ללא הוכחת נזק בסך של 80,000 ₪ ולמתן צו להסרת הפרסום  
21 הכוזב.  
22

23 10. לטענת התובע, עשה זאת הנתבע במטרה לפגוע בתובע בכוונה ובזדון על רקע הפסדו בתביעה  
24 שהגיש כנגדו התובע ודחיית תביעתו הנגדית של הנתבע, שכן הנתבע מעולם לא היה לקוח או  
25 ביקש לרכוש שירותים מעסקו של התובע. כן ציין התובע, כי בינו לבין הנתבע סכסוכים רבי שנים.  
26

27 11. הנתבע טען, כי חלפו שנתיים ממועד הדירוג ועד הגשת התביעה מבלי שנעשתה בתקופה זו כל  
28 פניה מצד התובע להסרת הדירוג, וכי מיד לאחר קבלת כתב התביעה הסיר את הדירוג, אך בשל  
29 כך כי הבין שהוא הפריע לתובע. לטענת הנתבע, יש לו הכרות אישית עם העסק ולעניין זה הפנה  
30 לסכסוכים המשפטיים אשר נסובו על יחסי השכנות ביניהם. הנתבע הכחיש כי מדובר בלשון הרע  
31 ומכל מקום טען להגנות של אמת דיברתי ותום הלב בפרסום בנסיבות המפורטות בסעיף 15  
32 לחוק.  
33



## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

12. בסיכומיו, טען התובע כי דירוג ללא פירוט מילולי הנעשה בשל טעם אחר כלפי אותו עסק שאינו נוגע לשירות הניתן על ידי אותו עסק, מהווה לשון הרע ללא הגנות והפנה לפסקי דין שונים.
13. הנתבעים בסיכומים מטעמם חזרו על טענותיהם אשר צוינו לעיל.

### דיון והכרעה

14. בתיק זה נדרשתי לשאלה האם דירוג חד פעמי של כוכב אחד שניתן לעסקו של התובע בפלטפורמת Google Reviews (להלן: **הפלטפורמה**) בנסיבות המקרה דנן, מהווה פרסום לשון הרע המזכה בפיצוי.
15. לאחר בחינת מכלול הטענות והראיות, הגעתי למסקנה כי דין התביעה בעילת לשון הרע להידחות, מהנימוקים שיפורטו להלן.

### הנסיבות העולות מתיעוד הפרסום

16. עיון בנספח 6 לתצהיר התובע בו מובא הפרסום בגינו הוגשה התביעה, מעלה כי בעת שהנתבע ביצע את הדירוג של כוכב אחד בפלטפורמה, היו לעסקו של התובע 4 דירוגים של 5 כוכבים, כאשר לאחד מהם צורף המלל הבא: "מקצוען אמיתי עם אולם תצוגה מרהיב ביופיו, יניב ואורן נותנים שרות מכל הלב". לאחר פרסום הדירוג של הנתבע ועד להגשת התביעה נוספו עוד 7 דירוגים לעסקו של התובע, כולם של 5 כוכבים, לשישה מתוכם צורף מלל משבח וממליץ ולשלושה מתוכם צורפו גם תמונות.

### הבסיס הנורמטיבי ויישומו במקרה דנן

17. כידוע, החוק מהווה איזון עדין בין זכויות אדם מרכזיות במשטר דמוקרטי: זכות היסוד לשם טוב מזה, וזכות היסוד לחופש הביטוי מזה. החוק נחקק לפני כששה עשורים ומאז חלו שינויים ותמורות טכנולוגיים וחברתיים רבים, מבלי שהמחוקק התאים אליהם את החוק. כיום, בניגוד למצב שהיה בעת חקיקת החוק, יכול כל אדם, כמעט בכל גיל וכמעט ללא חסמים כלשהם, להתבטא ברשת האינטרנט, בתפוצה רחבה, ישירה ומיידית.
18. הפער הטכנולוגי הנובע מחלופי הזמן מאז חקיקת החוק ועד זמננו, גורם לכך שמפעם לפעם מתעוררות שאלות לא פשוטות, אשר החוק אינו נותן להן מענה ברור. לפיכך, מחויב בית המשפט למצוא את האיזון הנדרש, בהתאם לעקרונות היסוד של החוק ובשים לב למדיניות שיפוטית ראויה, תוך מתן דעתו לכך שנורמות חברתיות קנו להן אחיזה, ונדרשת מציאת האיזון העדין בין



## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

1 "חינוך" הציבור והתווית נורמות התנהלות ראויות, ובין הנורמות החברתיות המקובלות בכלל  
2 וברשת האינטרנט בפרט, על היתרונות והחסרונות הגלומים באמצעי טכנולוגי זה.

3  
4 19. בפסיקה נקבע, כי בחינתה של תביעת לשון הרע תעשה לפי מתווה המורכב מארבע תחנות:

5 **"ראשית, יש לפרש את הביטוי, בהקשר אובייקטיבי, ולשאוב ממנו את המשמעות**  
6 **העולה ממנו, על פי אמות מידה מקובלות על האדם הסביר. פרשנות זו יש להשעין**  
7 **הן על מובנם הפשוט של דברי הפרסום המפורשים, והן על האמור 'בין שורותיו',**  
8 **כפי שמכלול זה עשוי להתקבל ולהתפרש בעיני האדם הסביר (סעיף 3 לחוק).**  
9 **שנית, יש לבחון האם על פי משמעות זו, מהווים הדברים 'לשון הרע' על פי סעיף 1**  
10 **לחוק, והאם אופן אמירתם מהווה 'פרסום' כמשמעותו על פי מבחני סעיף 2 לחוק.**  
11 **בשלב שלישי, יש לבחון את תחולת ההגנות השונות על הפרסום, על פי סעיפים 13**  
12 **עד 15 לחוק, אשר תחולת מי מהן עשויה לשלול את אחריותו של המפרסם לפרסום**  
13 **לשון הרע. גם שלב זה עשוי לכלול רכיב המתייחס לפרשנות הביטוי ולסיווגו,**  
14 **למשל, כביטוי של עובדה או ביטוי של דעה, לשם התאמתו להגנה הרלבנטית.**  
15 **בשלב הרביעי, אם ממלא הפרסום את תנאי שלושת השלבים הקודמים, נבחנת**  
16 **שאלת הסעדים, ובתוכם שאלת הפיצוי הראוי לתובע".** (ראו ע"א 89/04 נודלמן נ'  
17 **שרנסקי [פרסום בנבו] (4.8.2008) (ההדגשות שלי – מ.ב.).**  
18

19 20. להלן אנתח את הפרסום בהתאם לארבעת השלבים.

20  
21 21. הואיל ולא יכולה להיות מחלוקת כי הדירוג בגוגל מהווה פרסום כהגדרת מונח זה בסעיף 2 לחוק,  
22 לא מצאתי לנכון להתעכב על רכיב זה המתקיים מעצם ביצוע הדירוג. על כן, אדון ביתרת  
23 השלבים הראשון והשני במאוחד.  
24

### 25 פירוש הביטוי בהקשר אובייקטיבי ושאבת המשמעות העולה ממנו

26 22. בע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו(2) 607 (2002) נקבע, כי:

27 **"פרשנות הפרסום תיעשה על-ידי בית-המשפט תוך עיון בפרסום עצמו בלא להיזקק**  
28 **בדרך-כלל לעדויות ולראיות בשאלת משמעות הפרסום. כבר נקבע בפסיקתנו כי**  
29 **המבחן בעניין זה הוא אובייקטיבי: מהו המובן שהאדם הסביר והרגיל היה מייחס**  
30 **לפרסום, ואם היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע. בהתאם לכך, אין**  
31 **חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך שבה הובן הפרסום על-ידי הטוען לפגיעה בו."**  
32 **(ההדגשות שלי – מ.ב.).**  
33

34 23. עוד נקבע בפסק הדין, כי:

35 **"יש לפרש את המילים בהקשר שבו פורסמו, ללא היזקות לנתונים חיצוניים**  
36 **נוספים העלולים לשנות את משמעותן או להרחיבן, אלא אם ניתן להוכיח כי נתונים**  
37 **נוספים אלה היו בגדר ידיעתם הרגילה של אלה ששמעו אותם או קראו אותם."**  
38

39 24. בע"א 723/74 הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, ו-3 אח' נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא  
40 281 (1977) נקבע, כי:



## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

1 "אל המובן הטבעי והרגיל של מילים אין להגיע תוך גידודן וניתוקן מהקשרן אלא  
2 **נפוך הוא, יש לראותן על רקע הכללי בו הובאו ובהקשר הדברים בו פורסמו.**"  
3

4 25. כיום, העולם הדיגיטלי והרשתות החברתיות מוצפים באינספור פרסומים מדי יום - כתבות,  
5 רשימות, בלוגים, תגובות, פוסטים, דירוגים ועוד סוגים שונים של תוכן. ברע"א 4447/07 רמי  
6 **מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ**, פ"ד סג(3) 664 (2010),  
7 נקבע כי בהיעדר עדכון ראוי של דיני לשון הרע, יש להחילם **"בשינויים המתחייבים"**. שינויים  
8 אלה כוללים התייחסות למאפיינים הייחודיים של פרסומים באינטרנט, ובהם: המשקל המופחת  
9 הניתן להתבטאויות מקוונות, **"היבלעות"** הפרסום בהמון התגובות, והיכולת של הנפגע להגיב  
10 ולהביא את גרסתו באותה במה עצמה.

11  
12 26. בע"א 4534/02 רשת שוקן נ' הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558 [פורסם בנבו] (04.03.2004) נקבע, כי:

13 **"יש לייחס לביטוי את המשמעות הסבירה של המילים לפי הקשרן תוך התחשבות**  
14 **באופייה של הסוגה ובהתאם לתפיסות מקובלות של האדם הסביר. עם זאת כאשר**  
15 **בית-המשפט נתקל בקושי פרשני, עליו להעדיף את הפרשנות שלפיה הביטוי איננו**  
16 **לשון הרע.**" (ההדגשות שלי - מ.ב.)  
17

18 27. על דברים אלו נאמר בע"א (מרכז) 9845-06-22 אוחיון נ' גלוסקא [פורסם בנבו] (1.12.2022), כי:

19 **"בלי למעט בחשיבות שיש להגנה המשפטית על כבוד האדם ועל השם הטוב - הרי**  
20 **שהריבוי העצום של הפרסומים ושל המפרסמים, של אופני הפרסום ושל קהלי**  
21 **היעד, מחייב זהירות בשרטוט הקו המפריד בין גסות רוח, העדר דרך ארץ ותרבות**  
22 **דיבור ירודה (בוודאי במקרה חד פעמי) לבין עוולה נזיקית של לשון הרע. בין**  
23 **התנהגות חברתית לא מוצלחת וראויה לגנאי, שהמשפט אינו מסדיר, לבין התנהגות**  
24 **אסורה, שהדין אוכף במלוא חומרתו.**"

25  
26 28. בפסק הדין הגיע בית המשפט למסקנה, כי:

27 **"בית המשפט בוחן את מידת הפגיעה הפוטנציאלית, אליה מכוון הביטוי 'עלול'**  
28 **שבסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, קרי את "תוחלת הנזק הנובעת מסוג השיח" (מ'**  
29 **לביא, אחריות מתווכי תוכן לעוולות ביטוי: הקשר חברתי, משפט וטכנולוגי, מאגר**  
30 **נבו, 2018, ע' 256)).**  
31 **...כאשר אין "תוחלת נזק", קרי כשהביטוי לא עלול לפגוע בשם הטוב כהגדרתו**  
32 **בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, לא מתקיימת לשון הרע ולא קמה חבות. במקרי**  
33 **גבול שבהם "תוחלת הנזק נמוכה", כשהדברים חוצים אך במעט את הרף, הרי**  
34 **שהגנת 'מעשה של מה בכך' בפקודת הנזיקין יכולה במקרה המתאים לשמש לפטור**  
35 **(מ' לביא, לעיל). הלכה למעשה, "תוחלת נזק נמוכה" הוא ביטוי השקול לביטוי**  
36 **הרווח "פגיעה מזערית בזכות", אשר בתי המשפט אינם נוהגים לעסוק בהן (ע"א**  
37 **3901/96 הועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה נ' הורוויץ [פורסם בנבו] (2004)).**"  
38 **(ההדגשות שלי - מ.ב.).**  
39

40 29. באשר לשאלה אם מדובר בדעה או בעובדה, נקבע ברע"א 817/23 עמותת חוזה חדש נ' ח"כ זוהר

41 [פורסם בנבו] (30.5.2023) (להלן: עניין זוהר), כי:



## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

1 "להכרעה בשאלה זו, תיתכן השפעה ניכרת גם על הקביעה אם הפרסום עולה כדי  
 2 'לשון הרע', כהגדרתה בחוק, אם לאו. ודוק: הן הבעת עמדה, הן קביעת עובדה,  
 3 עשויות לבוא בקהל הביטויים העולים כדי 'לשון הרע', כהגדרתו בסעיף 1 לחוק  
 4 (חאלד גנאים, מרדכי קרמניצר ובוועז שנור דיני לשון הרע: הדין המצוי והדין הרצוי  
 5 88 (מהדורה שניה מורחבת 2019) (להלן: גנאים, קרמניצר ושנור)). ואולם, על  
 6 הספקטרום שבין הביטויים המהווים לשון הרע, לבין אלו שאינם כאלה, ברי כי  
 7 פרסומים שיאופיינו כהבעת עמדה, ככלל, יהיו קרובים יותר לקוטב השני מאשר  
 8 לזה הראשון (ראו, למשל: ע"א 334/89 מיכאלי נ' אלמוג, פ"ד מו(5) 555, 567 (1992)  
 9 (להלן: עניין מיכאלי))." (ההדגשות שלי – מ.ב.).

30. עוד נקבע בעניין זוהר, כי:

12 "בסיווג פרסום כדעה יש אפוא אך כדי להקהות את פוטנציאל הפגיעה (כאשר  
 13 במקרים מסוימים הפחתת פוטנציאל הפגיעה תגיע עד כדי הוצאת הפרסום מגדר  
 14 'לשון הרע'); הקהיית הפגיעה נובעת מכך ש"הקורא נוהג לרוב להסתמך על  
 15 העובדות כנכונות, ואילו בהתייחסותו לדעות, המתיימרות להיות דעותיו של  
 16 המפרסם ותו לא, גישתו היא מן הסתם ספקנית יותר."

18 31. בענייננו, המדובר בדירוג חד פעמי של כוכב אחד, ללא כל טקסט נלווה, בדף המיועד לדרג בתי  
 19 עסק ונותני שירותים. בחינת הביטוי מנקודת מבטו של הקורא הסביר, לנוכח ריבוי האתרים  
 20 והדפים המאפשרים דירוגים כגון אלה והפופולריות הרבה של שיטה זו, מחייבת את המסקנה כי  
 21 הקורא הסביר יראה בדירוג כמשקף את דעתו הסובייקטיבית של המדרג. די בכך כדי למקם את  
 22 הדירוג כקרוב יותר לביטויים שאינם מהווים לשון הרע מאשר לביטויים המהווים לשון הרע.

24 32. בנוסף לאמור לעיל, הקורא הסביר ייתן משקל מועט ביותר עד אפסי לדירוג בודד ללא מלל, מתוך  
 25 ידיעה כי הדירוג משקף דעה סובייקטיבית אשר בהיעדר מלל לא ניתן לדעת מה הביא את המדרג  
 26 לתת את הדירוג שנתן. משקל מועט זה אף קטן כאשר הדירוג חסר המלל הוא חריג לעומת  
 27 הדירוגים האחרים ועל אחת כמה וכמה כאשר ישנם לצדו דירוגים הכוללים מלל.

29 33. לפיכך, בחינה של "תוחלת הנוק" במקרה דנן בו הפרסום של דירוג בכוכב אחד בא לאחר שהעסק  
 30 כבר דורג קודם לכן על ידי ארבעה מדרגים אחרים בדירוג של חמישה כוכבים ובאחד מדירוגים  
 31 אלה נכלל מלל משבח וממליץ, מחייבת את המסקנה כי המדובר בתוחלת נזק אפסית עד לא  
 32 קיימת, ומכל מקום ככל שעלולה להיות פגיעה המדובר בפגיעה מזערית אשר אינה מצדיקה  
 33 נקיטתו של הליך משפטי ועל כן, אין מדובר בפגיעה אשר החוק בא להגן מפניה.

35 34. הצדדים הפנו למקרה דומה בו בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרת רת"ק (חיי) 22454-09-22  
 36 עו"ד שרין סולן נ' א'כ' [פורסם בנבו] (13.9.2022), קבע כי אינו מוצא להתערב או ליתן רשות  
 37 ערעור בנוגע לשאלה האם דירוג העסק בכוכב אחד ללא צירוף מלל מהווה לשון הרע. בית המשפט  
 38 לתביעות קטנות באותו עניין (ת"ק 66926-05-22 + ת"ק 67027-05-22) סבר כי אין בדירוג זה כדי





## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

1 לפגוע בעסק במובנו של סעיף 1 לחוק, שכן הקוראים את הביקורות המתפרסמות במרחב  
2 הווירטואלי עושים זאת בעיניים צרכניות, כאשר המשקל הניתן לביקורות כאלו אינו גבוה,  
3 והדגיש כי "הרף לקביעת פרסום המהווה לשון הרע במרחב הווירטואלי הוצב במקום גבוה יותר  
4 מאשר הפרסום 'המסורתי'".

5

6 35. גישה זו מוצדקת לטעמי הן במישור העקרוני, בשל קדימותו ומרכזיותו של חופש הביטוי, והן  
7 במישור המעשי, שכן שימוש יתר בחוק איסור לשון הרע בהקשר זה עלול להוביל להצפת בתי  
8 המשפט בסכסוכים קלי ערך. ואכן, לאחרונה נקבע, כי "אין מקום לכך שדיני לשון הרע יירתמו'  
9 להרתעת יתר של החלפת דברים ורשמים הנוגעים לבעלי מקצוע" (ראו רע"א 3722/24 אלישע  
10 קליימן נ' פלאי קינן [פורסם בנבו] (20.6.2024)).

11

12 36. לאור האמור לעיל, איני מוצאת כי בנסיבות המקרה דנן, הדירוג בכוכב אחד מהווה לשון הרע  
13 אשר החוק בא להגן מפניה, ודי בטעם זה לבדו כדי לדחות את התביעה.

14

15 **תחולת ההגנות הקבועות בחוק על הפרסום**

16 37. למעלה מן הדרוש אוסיף, כי אפילו היה בדירוג כדי להוות לשון הרע כמשמעה בסעיף 1 לחוק,  
17 היה פרסום הדירוג חוסה תחת הגנת תום הלב בנסיבות הקבועות בסעיף 15(4) לחוק.

18

19 38. יוער, כי במקרה דנן אין תחולה לחסיונות הקבועים בסעיף 13 לחוק, ואין רלבנטיות להגנה  
20 הקבועה בסעיף 14 לחוק, שכן הדירוג מהווה הבעת דעה וזו כפי שצוין בעניין זוהר "היא  
21 התרשמות סובייקטיבית, והיא אינה נכנסת לתבניות נוקשות של אמת ושל שקר".

22

23 **הגנת תום הלב**

24 39. להקמתה של הגנת תום הלב נדרשת התקיימותם של שני תנאים מצטברים: האחד, כי הפרסום  
25 נעשה בתום לב והשני, כי הפרסום נעשה באחת או יותר מהנסיבות הקבועות בסעיף 15.

26

27 40. בחינת התנאי השני - האם הפרסום בוצע בנסיבות הנכללות בסעיף 15, נעשית לפי קנה מידה  
28 אובייקטיבי, מבלי שבית המשפט ייחס חשיבות לשאלה האם המפרסם האמין סובייקטיבית  
29 בהתקיימות או אי התקיימות הנסיבות (ראו: אורי שנהר דיני לשון הרע 251 (1997)).

30

31 41. בסעיף 15(4) לחוק נקבעו הנסיבות הבאות:

32

33 "הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי,  
34 בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של  
הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות";





## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

- 1 42. הרישא של הסעיף מונה חלופות אחדות, ודי שאחת מהן תתקיים על מנת שתחול ההגנה.  
2
- 3 43. במקרה דנן, אני מוצאת כי הדירוג בכוכב אחד מקיים את הנסיבות של "הבעת דעה על התנהגות  
4 הנפגע ... בקשר לעניין ציבורי...". וכי יש בו כדי לקדם את תכליתה של הגנה זו המבקשת לתת  
5 מחסה מפני תביעת שלון הרע למי שכל מעשיו היו הבעת דעה בעניין ציבורי (ראו: ע"א (מחוזי  
6 חיפה) 10265-12-21 ניסים זמיר נ' שמואל סעדיה, עו"ד [פורסם בנבו] (27.02.2022) (להלן: עניין  
7 זמיר)), ויפים לעניין זה הדברים אשר נכתבו בע"א (מחוזי נצ') 5001-02-18 סבטה פוגרבנוי נ' טל  
8 חמו [פורסם בנבו] (31.10.2018):
- 9 "על פי הלכת בית המשפט העליון, "עניין ציבורי" ייחשב כזה שידיעתו ברבים  
10 רלוונטית להגשמתה של מטרה ציבורית, או שיש לציבור תועלת בידיעה אודותיו,  
11 אם לצורך גיבוש דעתו בעניינים ציבוריים, ואם לשם שיפור אורחות חייו (ע"א  
12 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו"ד (2) 607 (2002)), ועוד קבעה ההלכה הפסוקה, כי את  
13 התיבה "עניין ציבורי" יש לפרש על דרך ההרחבה (ע"א 751/10 פלוני נ' דיין-  
14 אורבך [פורסם בנבו] (08.02.2012))."  
15
- 16 44. אמנם, כפי שצינתי לעיל, המשקל אשר ינתן על ידי הקורא הסביר לדירוג בודד של כוכב אחד  
17 ללא מלל, הוא נמוך מאד ולפיכך גם תרומתו להגשמת המטרה, כשהוא לבדו, היא מזערית, אולם  
18 תרומתו להגשמת המטרה תהיה משמעותית באותן נסיבות בהן יצטברו דירוגים כמותו לכדי  
19 "מסה קריטית" אשר להצטברותם יטה הקורא הסביר לייחס משקל לצורך גיבוש דעתו, בבחינת  
20 "חוכמת ההמונים".  
21
- 22 45. איני מוצאת לקבל את טענתו של התובע כי הנתבע אינו זכאי להגנה זו הואיל ואינו ולא היה לקוח  
23 של התובע ועסקו ויפים לעניין זה דברי בית המשפט בעניין זמיר:
- 24 "לשיטתי אין להגביל את ההגנה כך שתגונן על הלקוח בלבד. הדברים אינם  
25 מתחייבים מלשון החוק, ואין כל טעם ראוי לעשוי לתמוך במגבלה זו על חופש  
26 הביטוי."  
27
- 28 46. לאור האמור לעיל, אני מוצאת כי הדירוג בכוכב אחד נעשה בנסיבות הקבועות בסעיף 15(4) לחוק.  
29
- 30 **בחינת התנאי הראשון - האם הנתבע עשה את הפרסום בתום לב?**
- 31 47. הנטל להוכיח את תום הלב מוטל על כתפי הנתבע, אולם סעיף 16(א) לחוק מקים לו חזקת תום  
32 לב אם יוכיח שהפרסום אשר עשה בנסיבות המפורטות בסעיף 15, לא חרג מתחום הסביר באותן  
33 נסיבות (ראו: רע"א 2572/04 רפאל פריג' נ' "כל הזמן" [פורסם בנבו] (16.6.2008)).  
34



## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

- 1 ביחס לתנאי הסבירות קבעה הפסיקה, כי: "יסוד הסבירות בחזקת תום הלב מחייב בחינה של  
2 מידתה ואיכותה של הפגיעה, על רקע נסיבות המקרה, והערכה נורמטיבית האם הפגיעה ראויה  
3 להגנה" (ראו: רע"א 10520/03 בן גביר נ' זנקנר [פורסם בנבו] (12.11.2006)).  
4
- 5 49. אשר למידתה ואיכותה של הפגיעה, כפי שפרטתי לעיל, הפגיעה היא מזערית הן במידתה והן  
6 באיכותה. בבחינת רקע נסיבות המקרה והערכה נורמטיבית האם הפגיעה ראויה להגנה, אני  
7 מוצאת להידרש לכך שהדירוג נעשה על ידי הנתבע על רקע סכסוכים רבי שנים והליכים משפטיים  
8 מול התובע.  
9
- 10 50. אין מחלוקת בין הצדדים כי הדירוג שניתן על ידי הנתבע לא ניתן בהתייחס למקצועיותו של  
11 התובע, טיב המוצרים או העבודה שמספק התובע ללקוחותיו, אלא בהתייחס להתנהלותו של  
12 התובע במסגרת הסכסוכים שנתגלעו אגב יחסי השכנות בין עסקו של התובע לנתבע. לא יכול  
13 להיות ספק, כי ההיכרות והשכנות רבת השנים בין הצדדים נתנה לנתבע תשתית מספקת לגיבוש  
14 דעה אודות התנהלות התובע ועסקו. אולם, עולה השאלה האם הדעה המבוססת על תשתית זו  
15 מקיימת את התכלית החברתית לשמה נועדה ההגנה בהקשרה הספציפי.  
16
- 17 51. אני מוצאת כי התשובה לשאלה זו היא חיובית, שכן התנהלות במסגרת מחלוקת והתדיינות  
18 משפטית, הגם שאינה בנוגע למוצר או לשרות, יש בה כדי לתרום לתכלית החברתית, הואיל וגם  
19 היא מהווה בסיס לגיטימי לגיבוש דעה של מדרג אודות מדרג.  
20
- 21 52. לאור האמור לעיל, אני מוצאת כי עלה בידי הנתבע להוכיח התקיימות חזקת תום הלב הקבועה  
22 בסעיף 16(א) לחוק.  
23
- 24 53. לאחר שקראתי את החומר הרב אשר הובא בפניי על ידי הצדדים בנוגע להליכים משפטיים  
25 קודמים אשר ניהלו האחד מול השני, השתכנעתי כי במאזן ההסתברויות סביר יותר כי הנתבע  
26 האמין בכנות בקיומו של בסיס לגיבוש דעתו השלילית אודות התנהלות התובע, וכי יש בדירוג  
27 הנמוך משום ביקורת לגיטימית אשר אין בה לפגוע בתובע מעבר לנדרש.  
28
- 29 54. לאור האמור לעיל, אני מוצאת כי בנסיבות דנן לא מתקיימת החזקה הקבועה בסעיף 16(ב)(3)  
30 לחוק השוללת את תום הלב, זאת משלא שוכנעתי כי הייתה לנתבע כוונה לפגוע בתובע במידה  
31 גדולה מהסביר להגנת הערכים המוגנים על ידי סעיף 15 לחוק.  
32



## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

1 55. הואיל והגעתי למסקנה כי הפרסום אינו עולה כדי לשון הרע ואף אילו היה נקבע שכן, עומדת  
2 לנתבע הגנת תום הלב לפי סעיף 15(4) לחוק יחד עם חזקת תום הלב הקבועה בסעיף 16(א), הרי  
3 שאיני נדרשת לשלב הרביעי של בחינת הסעדים.  
4

### סיכום

56. התביעה בעילת פרסום לשון הרע נדחית.

### הסמכות העניינית לדון בצו העשה

57. סעיף 72(א) לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 (להלן: חוק המקרקעין) קובע את סמכותו הייחודית  
של המפקח על המקרקעין לדון במחלוקות המנויות בסעיף, כדלקמן:

**"סכסוך בין בעלי דירות בבית משותף בדבר זכויותיהם או חובותיהם לפי התקנון או  
לפי סעיפים 58, 59 או 59א עד 59 ו-59 עד 59, לפי סעיף 1א לחוק  
המקרקעין (החלפת ספק גז המספק גז באמצעות מערכת גז מרכזית), התשנ"א-  
1991, לפי חוק המקרקעין (חיזוק בתים משותפים מפני רעידות אדמה), התשס"ח-  
2008 או לפי סעיפים 6נט עד 6סא, 21ב ו-27 לחוק הבזק, התשמ"ב-1982, יכריע  
בו המפקח". (ההדגשות שלי – מ' ב.)**

58. סעיף 64 לחוק המקרקעין קובע, כי "מקום שלא נרשם תקנון לפי סעיף 62, ובמידה שאין בתקנון  
שנרשם הוראה בנדון, יראו את התקנון המצוי שבתוספת כתקנון שנרשם על ידי בעלי הדירות."

59. על כן, בהעדר הוראה אחרת ובשים לב לאמור בסעיף 64 לחוק המקרקעין, יש לפעול בהתאם  
לתקנון המצוי.

60. סעיף 3 לתוספת הראשונה, שהינו התקנון המצוי, קובע הוראות ביחס לזכות לתבוע תיקונים,  
כך:

**"(א) בעל דירה זכאי לדרוש מהנציגות שתבצע כל תיקון בבית או ברכוש המשותף,  
שאי ביצועו עלול לפגוע בדירתו או בערכה.  
(ב) בעל דירה זכאי לדרוש מבעל דירה אחרת שיבצע תיקון בדירה האחרת, שאי-  
ביצועו עלול לפגוע בדירתו של דורש התיקון."**

61. שילוב סעיף 3(ב) לתקנון המצוי עם סמכות המפקח לדון בסכסוכים הנוגעים לתקנון לפי סעיף  
72(א) לחוק המקרקעין, מקנה למפקח סמכות ייחודית לדון בצו עשה לחיוב הנתבעים לבצע  
תיקון אשר אי ביצועו עלול לפגוע בדירתו של דורש התיקון, כבענייננו (ראו: רע"א (מחוזי ת"א)  
5705-03-22 רקנטי נ' כהן [פורסם בנבו] (12.4.2022); עש"א (מחוזי ת"א) 34810-10-18 רבין נ'  
נציגות הבית ברח' רמז 35 תל אביב [פורסם בנבו] (15.4.2019)).





## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

- 1 .62 אין בידי לקבל את טענת התובע כי הסעד מבוקש במסגרת תביעה נזיקית בעוולת הרשלנות אשר  
2 חלות לגביה הוראות סעיף 38 לפקודת הנזיקין, שכן התביעה לסעד של צו עשה במקרה דנן, אינה  
3 על נזק, אלא על ביצוע מעשה למניעת נזק. התביעה כלל אינה מניחה תשתית עובדתית באשר  
4 לנזק, מהותו, היקפו ומידתו, אלא מסתפקת בטענה כללית כי נגרמים נזקים עקב מים החודרים  
5 לעסקו, אך מהם הנזקים לא נכתב.  
6
- 7 .63 לאור האמור לעיל, אני מוצאת לנכון להורות על מחיקת הסעד בכתב התביעה הנוגע לצו עשה,  
8 בהעדר סמכות עניינית.  
9
- 10 .64 בהינתן כי הסעד המרכזי בענייננו הוא דווקא צו עשה להסגת הגג, והסעד הכספי, שעניינו פיצוי  
11 בגין עוגמת נפש, אינו אלא משני ונובע מתוך הנסיבות המשמשות בסיס לתביעת צו העשה, ניתנת  
12 לתובע האפשרות להודיע האם הוא עומד על המשך ניהול ההליך, או שמא הוא מבקש למחוק את  
13 התביעה לסעד זה ולחדשה במידת הצורך. הודעה כאמור תוגש בתוך 14 ימים.  
14
- 15 **סוף דבר**
- 16 .65 התביעה בעילת פרסום לשון הרע, נדחית.  
17
- 18 .66 התביעה לסעד של צו עשה להסגת הגג נמחקת, בהיעדר סמכות עניינית.  
19
- 20 .67 ניתנת לתובע האפשרות להודיע האם הוא עומד על המשך ניהול ההליך ביחס לסעד הכספי  
21 שעניינו פיצוי בגין עוגמת נפש, או שמא הוא מבקש למחוק את התביעה לסעד זה ולחדשה  
22 במידת הצורך. הודעה כאמור תוגש עד ליום 6.2.25. לא תוגש הודעה, ההליך כולו ייסגר.  
23
- 24 .68 לאור התוצאה אליה הגעתי, אני מחייבת את התובע לשלם לנתבע הוצאות ושכ"ט עו"ד בגין  
25 תביעת לשון הרע בסך כולל של 10,000 ₪, ולשלם לכל הנתבעים הוצאות ושכ"ט עו"ד בגין  
26 התביעה לסעד של צו עשה סך כולל של 2,000 ₪.  
27
- 28 .69 בפסיקת ההוצאות ושכ"ט עו"ד הבאתי בחשבון את התעריף המינימאלי המומלץ, קיומן של שתי  
29 ישיבות, הגשת תצהירים וסיכומים בכתב, וכן את הסכום בו נשאו הנתבעים בפועל. מאידך,  
30 הבאתי בחשבון כי ניתנה הסכמה למתן הכרעה על בסיס החומר המצוי בתיק והגשת סיכומים,  
31 באופן שהביא לחסכון בזמן שיפוטי.  
32
- 33 .70 הסכומים לעיל ישולמו תוך 30 ימים מהיום, שאם לא כן יישאו ריבית שקלית מהיום ועד למועד  
34 הפירעון המלא בפועל.



## בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 18246-09-23 יהב נ' קליימן ואח'

1 .71 זכות ערעור כחוק.

2

3

.72 תז"פ ליום 9.2.25.

4

5

ניתנה היום, כ"ג טבת תשפ"ה, 23 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.

6

מיכל בר, שופטת

7

8

